

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Sp/8/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7012200826
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Kuruc
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2012:7012200826.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach samosudcom JUDr. Jozefom Kurucom v právnej veci navrhovateľky D. T. o W. m V. v E. S. , bytom Q. č. 9, H., proti odporcovi Centrum právnej pomoci, Námestie slobody č. 12, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia č. N558/12, ev. č. 859/12 zo dňa 24.5.2012 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozhodnutie odporcu č. N558/12, ev. č. 859/12 zo dňa 25.9.2012.

Navrhovateľke n e p r i z n á v a právo na náhradu trov konania.

Navrhovateľka j e p o v i n n á zaplatiť štátu na účet Krajského súdu v Košiciach č. 7000146773/8180 vedený v Štátnej pokladnici v Bratislave súdny poplatok 35,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Odporca rozhodnutím č. N558/12, ev. č. 859/12 zo dňa 24.05.2012 podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z.z.“) nepriznal navrhovateľke nárok na poskytnutie právnej pomoci.

V odôvodnení rozhodnutia odporca uviedol, že navrhovateľka žiadosťou doručenou odporcovi dňa 23.02.2011 požiadala o poskytnutie právnej pomoci v konaní o náhradu škody, ktorá jej mala vzniknúť tým, že prišla o finančné prostriedky na termínovaných účtoch v banke. O strate finančných prostriedkov sa navrhovateľka dozvedela v roku 2005 alebo 2006 pri výbere peňazí. Odporca s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu ČR 25Cdo/1408/2005 uviedol, že bankové operácie spadajú pod všeobecnú úpravu zodpovednosti za škodu (§ 420 Občianskeho zákonníka). Poukázal na § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a uviedol, že pri premlčaní práva na náhradu škody je stanovená kombinovaná premlčacia doba, a to kratšia subjektívna a dlhšia objektívna. Ich začiatok je upravený odlišne. Tieto dve premlčacie doby začínajú plynúť, plynú a končia sa nezávisle od seba. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Napríklad, ak odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, do uplatnenia práva na náhradu škody uplynie čas uvedený v § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka a škodca v súdnom konaní vznesie námietku premlčania, právo sa premlčalo, aj keď ide o škodu spôsobenú úmyselne. Neprihádza tu už do úvahy objektívna desaťročná premlčacia doba podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podobne je to aj v prípade, ak by ešte boli dané podmienky na plynutie subjektívnej premlčacej doby, ale už by uplynula objektívna premlčacia doba. Subjektívna premlčacia doba totiž môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemôže presiahnuť. Subjektívna premlčacia doba je dvojnásobná a na začatie jej plynutia vždy treba rešpektovať subjektívnu stránku poškodeného, týkajúcu sa jeho a) vedomosti o škode ako o určitej ujme určitého druhu a rozsahu,

ktorú možno objektívne vyčíslieť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde. Okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o tejto škode sa pritom nemusí zhodovať s okamihom škodnej udalosti, či s protiprávnym konaním, b) vedomosti o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, teda o zodpovednom subjekte. Odporca konštatoval, že navrhovateľka mala vedomosť o škode vo výške 1.097,- eur s prísl. a o tom, kto za škodu zodpovedá už v roku 2005-2006. Navrhovateľka však svoje nároky neuplatnila v rámci plynúcich subjektívnych premlčacích dôb a jej nárok na náhradu škody je premlčaný. Odporca mal na základe predložených dokladov, ako aj vyjadrení žiadateľa za preukázané, že sa v danej veci jedná o zrejmu bezúspešnosť sporu. Konštatoval, že navrhovateľka síce spĺňa podmienku materiálnej núdze, ktorá je nevyhnutným predpokladom na poskytnutie právnej pomoci, ako aj podmienku hodnoty sporu prevyšujúcej hodnotu minimálnej mzdy (327,- eur), avšak nesplnenie hoci len jednej z podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci má za následok negatívne rozhodnutie o nároku na poskytovanie právnej pomoci.

Vo včas podanom opravnom prostriedku sa navrhovateľka domáhala zrušenia rozhodnutia odporcu. Namietala, že jej nárok na náhradu škody nie je premlčaný. Uviedla, že skutočnosť, že jej bola spôsobená škoda, mohla potvrdiť až po obdržaní výpisu z účtu dňa 22.12.2011. Konštatovala, že premlčacia doba pri úmyselnej škode je desať rokov a plynie od škodovej udalosti a že pri premlčaní právo nezaniká.

Odporca v písomnom vyjadrení zo dňa 01.10.2012 navrhol napadnuté rozhodnutie potvrdiť. Zotrval na dôvodoch uvedených v napadnutom rozhodnutí. Uviedol, že úspešným žiadateľom v konaní o priznaní nároku na právnu pomoc môže byť len ten, kto súčasne preukáže splnenie všetkých troch podmienok: že sa nachádza v stave materiálnej núdze, že sa nejedná o zrejmu bezúspešnosť sporu a že spor prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy. Mal za preukázané, že navrhovateľka nespĺňa zákonom stanovenú podmienku - že sa nejedná o zrejmu bezúspešnosť sporu, pretože jej nárok na náhradu škody je premlčaný.

Súd v konaní podľa § 250l a nasl. O.s.p. po oboznámení sa s napadnutým rozhodnutím a administratívnym spisom odporcu bez nariadenia pojednávania (§ 250f ods. 2 O.s.p.) dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľky nie je dôvodný. Pre rozhodovanie súdu bez nariadenia pojednávania boli splnené zákonné podmienky. Odporca podaním zo dňa 15.11.2012 súhlasil, aby súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania. Navrhovateľka na výzvu súdu zo dňa 29.10.2012 obsahujúcu doložku v zmysle § 250f ods.2 druhá veta O.s.p. sa výslovne vo svojom podaní zo dňa 13.11.2012 nevyjadrila k prejednaniu veci bez nariadenia pojednávania, a preto nastala právna fikcia jej súhlasu s rozhodnutím o jej návrhu bez nariadenia ústneho pojednávania.

Z administratívneho spisu odporcu súd zistil, že navrhovateľka podala dňa 23.02.2012 odporcovi žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v právnej veci o náhradu straty finančných prostriedkov vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 5C/194/2012. V rámci opisu okolností sporu v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci navrhovateľka uviedla, že v roku 2005 alebo 2006 pri výbere peňazí z banky zistila, že s jej účtami sa neoprávnene manipulovalo a bol z nich uskutočnený výber finančných prostriedkov.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

Pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremlčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu (§ 8 citovaného zákona).

Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

Je nesporné, že navrhovateľka sa o škodu, ktorá jej mala vzniknúť neoprávneným výberom peňazí z jej účtov, dozvedela v roku 2005 alebo 2006, keďže to sama uvádza v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci. V zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka jej teda v tom čase začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba, keďže mala vedomosť o škode, ako aj o zodpovednostnom subjekte. Vzhľadom na dátum podania žaloby na Okresnom súde Humenné (21.12.2011) je zrejmé, že premlčacia doba už uplynula.

Súd k námietke navrhovateľky, podľa ktorej premlčacia doba pri úmyselnej škode je desať rokov, uvádza, že pri premlčaní práva na náhradu škody je vzájomný vzťah subjektívnej a objektívnej premlčacej doby taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Ak odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, do uplatnenia práva na náhradu škody uplynie čas uvedený v § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka a škodca v súdnom konaní vznesie námietku premlčania, právo sa premlčalo, aj keď by išlo o škodu spôsobenú úmyselne. Neprichádza tu už do úvahy objektívna desaťročná premlčacia doba podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Táto námietka navrhovateľky je preto nedôvodná.

Navrhovateľka ďalej namietala, že pri premlčaní právo nezaniká. Podľa § 100 ods.1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonala v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie prihladne súd len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Napriek skutočnosti, že uplynutím premlčacej doby premlčané právo nezaniká, ustanovenie § 8 zákona č. 327/2005 Z.z. za jeden z dôvodov bezúspešnosti sporu výslovne ustanovuje aj premlčacie práva.

Odporca vzhľadom na premlčacie práva navrhovateľky správne dospel k záveru, že v prípade navrhovateľky ide o zrejmú bezúspešnosť sporu. V konaní teda nebola splnená jedna z troch podmienok, ktoré musia byť v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. kumulatívne splnené pre priznanie nároku na právnu pomoc, a preto odporca v súlade so zákonom rozhodol tak, že navrhovateľke nárok na poskytnutie právnej pomoci nepriznal.

Z uvedených dôvodov preto súd podľa § 250q ods. 2 O.s.p. napadnuté rozhodnutie odporcu ako vecne správne potvrdil.

Navrhovateľka v konaní nebola úspešná, preto jej súd právo na náhradu trov konania nepriznal (§ 250k ods.1 a § 250l ods.2 O.s.p.).

Neúspešná navrhovateľka bola v súlade s § 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení a položky č. 10e sadzovníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu tohto zákona zaviazaná zaplatiť súdny poplatok 35,- eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Najvyšší súd SR v Bratislave prostredníctvom Krajského súdu v Košiciach, a to písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.